

„Az év akadálymentes épülete...”

építészeti nívódíj

A pályázat nyertesei:

„Az év akadálymentes épülete 2003” címben és 1 500 000 forint pályadíjban részesült a 10. számú pályázat: BUDAPEST SPORTARÉNA

Az épület futurisztikus megjelenésével, szépen kialakított környezetével és lenyűgöző belső terével az utóbbi évtizedek egyik legkiemelkedőbb építészeti alkotása.

Az ország legnagyobb befogadóképességű sport- és kulturális rendezvények lebonyolítására alkalmas létesítménye és a megvalósításában közreműködők méltán érdemelték ki az építészeti nívódíjat. A Sportaréna a XXI. század építészetét képviseli.

◆ 1 000 000 forint pályadíjat kapott a 4. számú pályázat: EVANGÉLIKUS TEMPLOM ÉS GYÜLEKEZETI KÖZPONT, Budapest XII., Kék golyó u. 17.

A templom építészeti megjelenése, a szakrális tér esztétikai és funkcionális kialakítása kiemeli az épületet a pályázatok sorából és a megvalósításában közreműködők díjazását indokolja.

◆ 1 000 000 forint pályadíjat kapott a 2. számú pályázat: 150 FÉRŐHELYES IDŐSEK OTTHONA, Tokaj, Bodrogkeresztúri út

A szép, emberséges környezetben található épület különféle ellátási szintek működés-

séhez biztosít építészeti keretet és teljesíti az akadálymentesség követelményeit, így a megvalósításban közreműködők díjazása, elismerése mindenképpen indokolt.

◆ 500 000 forint pályadíjat kapott a 5. számú pályázat: CONGRESS PARK HOTEL FLAMENCO, Budapest, XI. Tas vezér u. 3–7.

A kellemes környezetben található szálloda vezetősége példaértékűen törekszik a szálloda akadálymentesítésére, illetve a kiszolgálás kiterjesztésére a vendégek minél szélesebb köre, így a mozgássérültek számára is. A hazai szállodák gyakorlatát alapul véve a szemléletmód mindenképpen elismerésre méltó.

• 500 000 forint elismerésben részesült a 6. számú pályázat: POLGÁRMESTERI HIVATAL, Székesfehérvár, Városház tér 1.

A Polgármesteri Hivatal olyan középület, amely műemléki védettség alatt áll, ezért az átalakítás legfőbb erényének az tekinthető, hogy műemléképületben sikerült az akadálymentes környezet kialakításának szempontjait érvényesíteni.

Díjazásban az épületek építetői, tervezői és kivitelezői részesülhetnek a bíráló bizottság döntése alapján, melynek munkájában az Országos Lakás- és Építésügyi Hivatal, mint a pályá-

zat kiírója mellett, részt vettek az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium, a Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége (MEOSZ), a Magyar Építész Kamara és a Magyar Mérnöki Kamara képviselői.

A bíráló bizottság a pályaművek beérkezését követően első lépésként arról döntött, hogy melyik létesítmény érdemes helyszíni szemlére. A pályaművek részletes áttanulmányozását követően 7 épületet választottak ki, és ezek akadálymentes kialakításáról a helyszíni bejárás alapján alkottak véleményt.

A szemle célja elsősorban az volt, hogy az akadálymentesítés hatékonyságáról a bizottság a gyakorlatban is meggyőződjön. E tekintetben a MEOSZ szakértőinek tapasztalatai voltak meghatározóak, akik közül az egyik – lévén maga is mozgáskorlátozott – kézi hajtású kerekessel közlekedve járta végig az épületeket. Az Országos Lakás- és Építésügyi Hivatal ebben az évben is tervezi „AZ ÉV AKADÁLYMENTES ÉPÜLETE 2004” építészeti nívódíj pályázat meghirdetését, melyre várja az építetők, tervezők és kivitelezők megvalósult, közös pályamunkáit.

Paksy Gábor

Az Országos Lakás- és Építésügyi Hivatal 2003-ban negyedik alkalommal hirdette meg „AZ ÉV AKADÁLYMENTES ÉPÜLETE” építészeti pályázatot. A pályázat előkészítésében és lebonyolításában a VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Közhászni Társaság vett részt.

Az építészeti pályázaton azokkal az újonnan megvalósult vagy felújított közhasználatú épületekkel, illetve azok építészeti-műszaki részletmegoldásaival (pl. bejáratok megoldása, nyílászárók kialakítása, szintek közötti közlekedés biztosítása, egészségügyi helyiségek kialakítása stb.) lehetett indulni, amelyeknél az akadálymentesség követelményét színvonalasan oldották meg.

Kitüntetések

március 15-e alkalmából

KOSSUTH-DÍJAT KAPOTT

Borvendég Béla

(Ybl Miklós-díjas) építész, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem címzetes egyetemi tanára „kiemelkedő építőművészeti munkásságáért, valamint szakmai tevékenységéért és írásaiért.

SZÉCHENYI-DÍJAT KAPOTT

Dr. Meggyesi Tamás

(Ybl Miklós-díjas) építész, a műszaki tudomány doktora, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem egyetemi tanára „a település-tervezés, a településfejlesztés és a települési értékek feltárásának területén végzett magas szintű tudományos, oktatói, valamint publikációs tevékenysége elismeréseként.

A Divatcsarnok épületében az Építészet Csarnoka...

„Építészeink műtermeikben most tervezik a jövő műemlékeit”

Az építés ügye minden embert, minden nap érintő kérdés.

Hazai klimatikus viszonyaink között szinte minden emberi tevékenységhez épület szükséges. Abban születünk, lakunk, abban tanulunk, dolgozunk, sportolunk, művelődünk, gyógyulunk, üdülünk.

Napi tevékenységünk során többnyire épületek között járunk. Az épületek használhatósága, kedvünket meghatározó hangulata, látványa építészeti, egyben társadalmi kérdés.

Az építés évezredek óta a cselekvő ember maradandó, nagy volumenű tevékenysége, a mindenkorai társadalmak jellemző lenyomata, hagyatéka az utókorra, kerete minden napjainknak, jele fejlődőképességünknek. Az építőipar hazánk egyik legjelentősebb nemzetgazdasági ágazata.

Az építés és az építészet életminőségünk meghatározó tényezője, nemzeti kultúránk öröklődő lenyomata.

Az építés, az építészet színvonalának emelése, eredményeinek felmutatása, a világgal való szellemi találkozási pont, a következő generációk izlésének jobbítása érdekében halaszthatatlan lépések ideje érkezett el.

Az Országos Lakás- és Építésügyi Hivatal (OLÉH) megalakulásakor célként tűzte ki, hogy a szakmai kultúra színvonalának emelése érdekében alap-

vető lépéseket kezdeményez. Ezek az alábbiak:

- Az építészet, az építés oktatásának megjelenítése az alapfokú és középfokú iskolai képzés tananyagában.
- Az Építészeti Múzeum és Kortárs Dokumentációs Központ, mint látogatható közgyűjtemény és pezsgő kulturális fórum megteremtése.

A Divatcsarnok épülete ideális e célra, hiszen

- maga az épület műemlék, benne a Lotz-terem külön építészeti-tárművészeti érték, a ház a historizmus stílusirányzat nemzetközileg számon tartott alkotása,
- az építészeti világörökség részét képező Andrássy úton áll,
- meglévő belső struktúrája csekély átalakítással alkalmas a kiállítások és rendezvények befogadására.

Az Építészet Csarnokában egymásra találhat épített örökségünk, a kortárs építészet és a társadalom. Kultúrájukat őrző, felmutató országokban mindentől van múzeuma az építésnek, építészetnek.

Mutassuk fel Európának, mi az a szakmai örökség, szellemiség, mellyel csatlakozó országunk gazdagítja a közösséget.

Ezúton kérjük az építés, az építészet ügyében elkötelezett döntéshozók, szakmai szervezetek, szakmagyakorlók, köztitisztviselők, valamint a szak- és kulturális sajtó közreműködését hivatáskultúránk emelését célzó javaslataink megvalósításához.

Fegyverneky Sándor
építész, az OLÉH elnöke
Ui.: Májusban várjuk a döntést a Divatcsarnok jövője ügyében.

Savaria Urbanisztikai Nyári Egyetem Programajánló

A magyarországi falvak megújulásának esélyei az Unióban címmel rendezik a XXXVII. Savaria Urbanisztikai Nyári Egyetemet

Időpont: 2004. augusztus 2–6.

Helyszín: Szombathely

Az eseményt a Savaria Urbanisztikai Nyári Egyetem Tanácsának elnöke *Prof. Dr. Meggyesi Tamás* nyitja meg. *Dr. Baráth Etele*, a MEH politikai államtitkára tartja a bevezető előadást.

Körmend város rehabilitációs tervei lesz a témája annak a Főépítési Fórumnak, amelyet *Zábránszkyne Pap Klára*, az Országos Főépítési Kollégium titkára és *dr. Tóth Zoltán* egyetemi tanár, a MUT alelnöke, területi főépítész vezet.

Időpont: 2004. augusztus 4.

Helyszín: Szombathely

YBL MIKLÓS-DÍJ ÁTADÁS 2004.

A Belügyminisztérium márványaulájában 2004. március 11-én adták át az Ybl Miklós-díjakat. Dr. Lamperth Mónika belügyminiszter megbízásából Pál Tibor politikai államtitkár úr köszöntötte a kitüntetetteket.

A belügyminiszter az Ybl Miklós-díj Bizottság javaslatát is figyelembe véve Ybl Miklós-díjat adományozott:

Janesch Péternek,

aki a középgeneráció egyik meghatározó egyénisége, tervei a tárgy/bútor szintjétől a belső építészetten át a jelentős középületekig átfogják a szakma teljes skáláját. Valamennyi műfajban egyenletesen magas színvonalon, hallatlan igényességgel dolgozik. Munkái csak

Magház-3., Janesch Péter munkája

látzólag egyszerűek; érzékenyen reagálnak a hely és a használók igényeire, gazdag térbeli struktúrákat hoznak létre. Lényeglátás és eredeti gondolkodás jellemzi valamennyi tervét, a konstruálás öröme sugárzik belőlük. Az elméleti írásaiban is kifejtett életfilozófiáját legszebben a perbáli gyermekotthon együttese fejezi ki.

Lenzsér Péternek, akinek szakmai munkássága széles körű;

a településrendezési tervektől a belső építészetig felöleli a valamikor egységes építészhivatás teljes területét. A tágas

Bioközpont, Lenzsér Péter munkája

spektrum része még – az építészeti tervezés mellett – a műemléki tervezés és a környezet rendezés is. Tevékenységében a különböző építészeti szakterületek egyensúlyban vannak, sőt, harmonikusan egymáshoz kapcsolódnak.

A településrendezési terveiből egyedi épülettervek következnek, újak, vagy műemlékfelújítások, épületek körül térrendezés készül, az épületeiben egyedi belső építészet valósul meg. A Műegyetem

főállású oktatója immár 12 éve. A „kötelező” tanrendi elfoglaltságon túl részt vesz a hallgatói és tanszéki kezdeményezésű szabad és kötetlen hallgatói programokban is.

Rudolf Mihálynak,

aki az 1970-es évek végén Miskolcra települt fiatal építészek csoportjának legmarkánsabb és legszínesebb egyénisége. Tehetsége és tevékenysége átfogja az építészet egészét. Kreativitását, építész

érzékenységét, értékteremtő és értékmegőrző szemléletét életmű nagyságrendben bizonyítják belsőépítészeti, építészeti és település-tervezési munkái, országos és nemzetközi tervpályázatai. Építész magartatása, emberi tartása példa a fiataloknak. Az ún. „megélhetési építészetet” hat gyermek apjaként

sem tudta elfogadni. Neveltetéséből eredő humán érté-

Deszkatemplom, Rudolf Mihály munkája

kek iránti elkötelezettsége, hűsége, színessége Miskolc számára rendkívüli fontosságú.

Sólymos Sándornak, akinek a tevékenysége az építészet történet és a művészet elmélet határterületein mozog. Kettős

– építész és bölcsész tanári – végzettsége speciális közvetítői helyzetet biztosít számára. Az építészet és a művészetek területén egyaránt fontos küldetést teljesít, amikor a művészeti képzésben ok-

Haller kapu, Vadász Bence munkája

tatva az építészet történeti és elméleti ismereteit eljuttatja a hallgatókhoz, de ugyanígy fontos az a szakírói és előadói tevékenysége is, amelyek révén a művészi gondolkodásmódot

közvetíti az építészeknek a Magyar Képzőművészeti Egyetem tanáraként is.

Vadász Bencének, aki tehetséges, imponálóan sokrétű munkásságot bemutató építész. Profizmust tükröző megvalósult épületei mellett számos eredményes tervpályázatot mondhat magáénak. Épületeire a funkcionális átgondoltság, építészeti megjelenésükben pedig az egyszerű eszközökkel való igen színvonalas formálás a jellemző. Az utóbbi időszaki alkotásait, épülő és

még csak terv formájában meglévő koncepcióit, a modern mozgalom stílusjeleit a mai technika lehetőségeivel ötvöző, izgalmas útkeresés jellemzi.

A 2002. évi XXXVIII. törvénnyel módosított, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 60.§ (3) bekezdésében foglaltak alapján a törvény hatályba lépése előtti jogszabályi rendelkezések szerinti tartalmi követelményeknek megfelelően készített településrendezési tervek (röviden OÉSZ alapú településrendezési tervek) további alkalmazhatósága a városok, a megyei jogú városok és a főváros esetében 2003. december 31-ével megszűnt, a többi

Előfordulhat, hogy az elmúlt években egyes részterületekre már az új szabályok szerinti szabályozások készültek, amelyek beépítésre kerültek a korábbi szabályozásokba és létrejöttek az ún. „foltos szabályozás”-ok. A törvény előírása arról rendelkezik, hogy a korábbi rendelkezések szerinti szabályozások nem alkalmazhatóak, s nem arról, hogy az ilyen szabályozásokat tartalmazó önkormányzati rendeletek teljes egészükben hatályukat veszítik. Ebből adódóan, továbbá a jogalkotói szándék, illetőleg a logika ál-

„Foltos szabályozások”

Az Országos Lakás- és Építésügyi Hivatal tájékoztatója

település esetében 2004. december 31-én fog megszűnni. A törvény előírása alapján a megszűnés időpontját követően – városok esetében 2004. január 1-jétől – ezen tervek módosítása sem lehetséges, még akkor sem, ha a módosítási eljárás még alkalmazhatóságuk ideje alatt – például 2003-ban – kezdődött el, hiszen a hatályát veszített terv már nem létezik, így az nem is módosítható.

A település egyes részterületeire a jövőben új szabályozás csak akkor állapítható meg, ha azt megelőzően elkészülnek, és megállapításra kerülnek az Étv. 7.§ (3) bekezdése szerinti előzetes településrendezési eszközök, nevezetesen a település fejlesztési koncepciója és településszerkezeti terve.

talános szabálya szerint az ún. „foltos szabályozások” esetében nem az egész önkormányzati rendelet, hanem annak csak az Étv. és az OTÉK hatályba lépése előtti jogszabályi rendelkezések szerinti szabályozásai veszítik hatályukat, míg az új rendelkezések szerinti (OTÉK alapú) szabályozások természetesen továbbra is alkalmazhatók. Ezek jövőbeni módosításához is szükséges lesz azonban előzetesen elkészíteni és megállapítani a település teljes igazgatási területére vonatkozóan az Étv. 7.§ (3) bekezdése szerinti, már említett előzetes településrendezési eszközöket.

Körmendy Imre
főosztályvezető

A rovatot szerkesztette: *Zábránszkyne Pap Klára*

Párbeszéd

Az Országos Lakás- és Építésügyi Hivatal (OLÉH) március végén rendezte első szakmai konferenciáját, melynek az volt a célja, hogy párbeszéd kezdődjön a szakemberek között a hazai lakás- és építésügyet érintő aktuális kérdésekről. A figyelem jelentős mértékben a Nemzeti Lakásprogramból adódó feladatok köré összpontosult. A találkozó ígéretesnek bizonyult, az előadók között – a tervek szerint – a belügyminiszter is szerepelt. Az élet azonban átírta a programot, a TÖOSZ ezen a napon ünnepelte a 15. születésnapját, így Lamperth Mónika, több száz polgármesterrel együtt ünnepelt.

Dr. Csiba Judit, országgyűlési képviselő, a Belügyminisztérium Lakásügyi Kollégiumának elnöke hangsúlyozta, hogy a kormány komoly társadalmi és szakmai elvárásokat teljesített azzal, hogy tizennégy évvel, az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium megszüntetése után létrehozta az Országos Lakás- és Építésügyi Hivatalt. A kollégium vezetője beszámolt a kormányzat lakás- és építéspolitikai programjáról.

Pál Tibor, a Belügyminisztérium politikai államtitkára, a Nemzeti Lakásprogramról szólva hangsúlyozta, hogy az egyik legfontosabb cél az, hogy hazánkban is európai színvonalú, megfizethető lakáskínálat legyen, igazságos, arányos és fenntartható lakástámogatási rendszer működjön. Az államtitkár szerint a lakóépületek felújítását, korszerűsítését segíti a már elfogadott társasházi törvény, az előkészítés alatt álló, megszövegezett lakásszövetkezeti törvény. Az államtitkár hangsúlyozta, hogy a kormány, programjához híven, folytatni kívánja a bérlakások építését, amihez szükség van a magántőkére is. Ez azonban csak akkor lehetséges ha a különböző rászorultsági elvek alapján az állam és az önkormányzatok lakbértámogatást biztosítanak az igénylőknek. Az előkészítő munkálatok befejezéshez közelednek, elsősorban az OLÉH irányításával. Az államtitkár ismertette a különböző lakáscélú támogatásokat, lakásépítési kedvezményeket, kiemelve a legújabb kormányrendeletet, amely a szociálpolitikai támogatások összegének növeléséről döntött. Pál Tibor elismerte, hogy meglehetősen sok bírálat érte a megváltozott lakáshitel konstrukciót, de ez a lépés szükséges és hasznos volt

A Belügyminisztérium januárban – a Széchenyi-terv keretében – 9,3 milliárd forintot osztott szét az önkormányzatok között, ezt az összeget szociális bérlakások építésére, és a panelprogramra fordíthatják. A program keretében eddig közelítőleg 13 000 szociális bérlakás építését, és több mint 31 000 panellakás felújítását támogatták.

Csy-kó